

شرح وظایف استانداری

شورای عالی اداری در هشتمین جلسه مورخ ۲۸/۷/۱۳۷۷ بنا به پیشنهاد سازمان امور اداری و استخدامی کشور و وزارت کشور در اجرای مفاد تبصره ۳۱ قانون برنامه دوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران به منظور متناسب کردن اختیارات استانداران و فرمانداران با مسئولیت های محوله در استان و تعیین نحوه ارتباط آنها با مقامات مرکزی و نحوه نظارت بر عملکرد مدیران محلی و چگونگی عزل و نصب آنان و همچنین تعیین وظایف استانداران و فرمانداران و نحوه عزل و نصب آنها و چگونگی ارتباط آنها با مسئولین دستگاه های اجرایی تصویب نمودند:

ماده ۱- استانداران در قلمرو مأموریت خویش به عنوان نماینده عالی دولت، مسئولیت اجرای سیاست های عمومی کشور در ارتباط با وزارتخانه ها، مؤسسات و شرکت های دولتی و سایر دستگاه هایی که به نحوی از بودجه عمومی دولت استفاده می نمایند، نهادهای انقلاب اسلامی، نیروهای انتظامی، شوراهای اسلامی شهر و شهرداریها و مؤسسات عمومی غیردولتی را عهده دار خواهند بود.

تبصره ۱- نیروهای نظامی در چارچوب وظایفی که در ارتباط با امنیت مناطق دارند، تحت نظارت استانداران عمل خواهند کرد.

تبصره ۲- استاندار به عنوان نماینده عالی دولت در برابر رئیس جمهور و هیأت وزیران مسئول بوده و به عنوان نماینده وزارت کشور مسئولیت اجرای وظائف و اختیارات آن وزارت در استان را عهده دار خواهد بود و درمقابل وزیر کشور پاسخگوست.

ماده ۲- وظایف و اختیارات استانداران در قلمرو مأموریت خویش به شرح زیر می باشد:

۱- استاندار مسئول برقراری و حفظ نظم و امنیت استان است.

تبصره: وظایف امنیتی استانداران را شورای امنیت کشور تعیین می نماید.

۲- هدایت و تشکیل مرتب جلسات شورای تأمین استان و نظارت بر حسن اجرای مصوبات آن.

تبصره ۱: کلیه ارگان های عضو شورای تأمین و سایر دستگاه های اجرایی استان موظفند مصوبات شورای تأمین و دستورات امنیتی استاندار را اجرا نمایند و رویدادهای امنیتی و سیاسی را به استاندار گزارش نمایند. با متخلفین برابر مقررات رفتار خواهد شد.

تبصره ۲- هدایت و نظارت بر عملکرد شوراهای تأمین شهرستان ها و اقدامات امنیتی فرمانداران و سایر دستگاه های اجرایی محلی و هماهنگی در حفظ آمادگی ارگان های امنیتی.

۳- پیش بینی و پیشگیری معضلات امنیتی استان، تعیین و تدوین اولویت ها و سیاست های امنیتی و تعیین حدود وظایف و اختیارات امنیتی کلیه دستگاه های اجرایی استان در چارچوب وظایف قانونی آنها.

۴- فراهم آوردن موجبات اجرای طرح ها و سیاست های عام امنیتی و انتظامی، مصوبات مراجع قانونی، دستورالعمل ها و ابلاغیه های امنیتی.

۵- تأیید تشکیل موقت یا دائم و یا انحلال رده های انتظامی در سطح استان در چارچوب قوانین و دستورالعمل های مربوطه.

- ۶- نظارت بر حسن اجرای قوانین و مقررات راهنمایی و رانندگی، گذرنامه و وظیفه عمومی.
- ۷- پیشگیری و مقابله با مشکلات مرزی و نظارت و مراقبت از مرزهای آبی و خاکی استان و برنامه ریزی به منظور جلوگیری از هرگونه تردد و نقل و انتقالات غیرمجاز در چهارچوب سیاست ها و خط مشی های مصوب.
- ۸- بررسی و تعیین مناطق ممنوع و محدود برای اسکان و تردد و تعیین گذرهای مرزی مجاز.
- ۹- بررسی و ارائه پیشنهاد ایجاد مرزهای رسمی (زمینی، هوایی، دریایی) استان به وزارت کشور.
- ۱۰- بررسی زمینه های مشترک همکاری با استان های کشورهای همجوار و انعقاد یادداشت تفاهم همکاری محلی در چهارچوب سیاست ها و خط مشی های کلی نظام .
- ۱۱- برنامه ریزی، هدایت و ایجاد هماهنگی های لازم درخصوص مبارزه با مواد مخدر، قاچاق سلاح مواد منفجره، کالا و ارز.
- ۱۲- نظارت بر حسن اجرای قوانین و مقررات مربوط به تردد، اقامت، تابعیت، استملاک و سایر امور مربوط به اتباع و نمایندگی های خارجی، پناهندگان، معاهدین، مهاجرین و آوارگان.
- ۱۳- فراهم آوردن موجبات تشکیل و تقویت شوراهای اسلامی به منظور جلب مشارکت همه جانبه مردم استان در امور مشارکت پذیر و سازماندهی مطلوب آن و اعمال نظارت بر شوراهای فوق در چهارچوب قوانین و مقررات مربوطه.
- ۱۴- تشکیل و هدایت شوراهایی که مسئولیت آنها بر عهده استاندار می باشد و رعایت تصمیمات متخذه شوراهای مذکور طبق قوانین و مقررات مربوطه.
- ۱۵- در غیاب شورای اسلامی شهر (بجز شهر تهران) استاندار جانشین شورای اسلامی شهر خواهد بود. در این حالت کلیه وظایف شوراهای اسلامی شهرهای تابعه استان به غیر از وظیفه مربوط به تصویب برقراری یا لغو عوارض شهر و همچنین تغییر نوع و میزان آن بر عهده استاندار می باشد.
- ۱۶- ایجاد زمینه های لازم برای تأسیس و توسعه مجامع و تشکل های گوناگون فرهنگی، اجتماعی، سیاسی و تخصصی و نظارت بر فعالیت های آنها به منظور گسترش مشارکت های مردمی در همه زمینه ها و نهادینه شدن آزادی های سیاسی و اجتماعی .
- ۱۷- نظارت بر همه پرسى و کلیه انتخاباتی که به موجب قانون برگزار می گردد.
- ۱۸- انجام مطالعات و اقدامات اجرایی تقسیمات کشوری.
- ۱۹- نظارت بر حسن جریان امور مربوط به ثبت احوال.
- ۲۰- ایجاد زمینه مناسب جهت رشد و ارتقاء فرهنگی، سیاسی، اقتصادی و اجتماعی بانوان و ایجاد هماهنگی بین دستگاه های ذی ربط و نظارت بر فعالیت آنها.
- ۲۱- فراهم آوردن زمینه های مناسب برای رشد و پیشرفت و گسترش آموزش و پرورش، ورزش همگانی، بهداشت عمومی، آموزش عالی و تحقیقات.
- ۲۲- حفظ و حراست از ارزش های نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران و گسترش فرهنگ اصیل اسلامی.
- ۲۳- هدایت و هماهنگی اقدامات مربوط به پیشگیری و جلوگیری از منکرات و مفسدات اجتماعی.
- ۲۴- فراهم آوردن زمینه های عدالت اجتماعی و فقرزدایی.
- ۲۵- اتخاذ تدابیر و اعمال هماهنگی لازم به منظور پیشگیری، کنترل و مهار بحران های ناشی از حوادث و بلایای طبیعی از قبیل سیل، زلزله و ...
- ۲۶- نظارت بر امور ایثارگران و خانواده های معظم شهدا.
- ۲۷- هماهنگی و نظارت بر مسائل رفاهی کارکنان دولت و هماهنگ نمودن امور رفاهی آنان.

۲۸- مطالعه و بررسی امور اداری و استخدامی در استان و ارائه پیشنهادات لازم به سازمان امور اداری و استخدامی کشور و سایر مراجع ذی صلاح .

۲۹- نظارت بر حسن اجراء قوانین و مقررات.

۳۰- نظارت و بازرسی از کلیه ارگان های موضوع ماده یک این مصوبه بجز مواردی که به حکم قانون مستثنی شده باشد و همچنین مراقبت در رفتار و اعمال کلیه کارکنان ارگان های مذکور.

۳۱- ارزشیابی عملکرد مدیران بر اساس مصوبات و دستورالعمل های مراجع ذیصلاح.

۳۲- فراهم آوردن زمینه همکاری و ایجاد هماهنگی بین فعالیت های دستگاه های دولتی، سازمان های محلی، نهادهای انقلاب اسلامی، شوراهای محلی در چهارچوب قوانین و مقررات مربوطه.

۳۳- نظارت و مراقبت در اجرای برنامه های عمرانی (ملی، استانی) و در صورت لزوم دادن تذکر به مسئولین اجرایی و یا اعلام مراتب به سازمان و وزارتخانه مربوطه در جهت رفع نواقص احتمالی.

۳۴- نظارت بر حفظ و حراست از منابع طبیعی و محیط زیست و استفاده بهینه از منابع و امکانات بالقوه موجود استان.

۳۵- شناسایی استعداد های منطقه ای و تعیین نیازمندی های استان و تصمیم گیری، هماهنگی و هدایت برنامه ریزی و بودجه ریزی استان با تأکید بر اولویت های توسعه منطقه ای در چهارچوب سیاست ها و راهبردهای توسعه ملی.

۳۶- پیشنهاد وضع عوارض جدید بر فعالیت های اقتصادی و خدماتی در محدوده استان و شناسایی منابع جدید درآمدی و پیشنهاد آن به مراجع ذی ربط در جهت اجرای برنامه های توسعه منطقه ای.

۳۷- تلاش در جهت کسب منابع درآمدی مقرر در قوانین مربوطه در محدوده استان و همکاری با دستگاه های ملی ذی ربط در این خصوص.

۳۸- هدایت و هماهنگی فعالیت بانک ها و تعیین اولویت ها در اعطای تسهیلات تکلیفی بانکی در چهارچوب سیاست ها و برنامه های توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی کشور و تشویق سرمایه گذاران از طریق تشکیل مؤسسات اعتباری غیردولتی و جذب سرمایه های محلی و سوق دادن آنها به سمت فعالیت های تولیدی و عمرانی.

۳۹- نظارت، هماهنگی و هدایت امور مربوطه به صادرات غیرنفتی، مبادلات مرزی، ایجاد مناطق آزاد تجاری و صنعتی و مناطق ویژه حراست شده و تأسیس و راه اندازی بازارچه های مرزی طبق قوانین و مقررات مربوطه.

۴۰- اجرای سایر وظائفی که در استان ها از طریق مراجع ذی صلاح بر عهده استاندار محول می گردد.

ماده ۳- استانداران به پیشنهاد وزیر کشور و تصویب هیأت وزیران با حکم رئیس جمهور منصوب می گردد.

ماده ۴- عزل استانداران به پیشنهاد وزیر کشور، تأیید رئیس جمهور و حکم وزیر کشور انجام می شود.

تبصره : در صورت استعفاء، عزل، فوت و یا سایر مواردی که مانع از انجام وظایف استانداران گردد، سرپرست استانداری موقتاً از سوی وزیر کشور تعیین می شود، وزیر کشور موظف است حداکثر ظرف مدت یک ماه استاندار جدید را به هیأت وزیران پیشنهاد نماید.

ماده ۵- نصب و عزل فرمانداران با پیشنهاد استاندار و تأیید و حکم وزیر کشور خواهد بود.

ماده ۶- نصب و عزل بخشداران با پیشنهاد فرماندار و تأیید استاندار و حکم وزیر کشور خواهد بود.

تبصره: اختیارات وزیر کشور موضوع این ماده قابل تفویض به استانداران می باشد.

ماده ۷- در صورت استعفاء، عزل، فوت یا سایر مواردی که مانع انجام وظایف فرمانداران و بخشداران باشد، سرپرست فرمانداری یا بخشداری از طریق استاندار تعیین می گردد. استاندار و فرماندار موظفند حداکثر ظرف مدت یکماه نسبت به معرفی فرماندار و بخشدار جدید اقدام لازم را معمول دارند.

ماده ۸- نصب مدیران کل و یا بالاترین مقامات اداری، مدیران پروژه های ملی، بالاترین مقام نهادهای انقلاب اسلامی، فرماندهان نواحی و مناطق نیروهای انتظامی و مدیران صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران در استان توسط وزرا، یا بالاترین مقام دستگاه ذی ربط با هماهنگی استاندار صورت می گیرد.

تبصره : چنانچه بین استاندار و وزیر یا بالاترین مقام دستگاه ذی ربط در خصوص نصب مدیران استان اختلاف نظر وجود داشته باشد، بمنظور حل اختلاف، هیأتی مرکب از وزیر کشور، وزیر یا بالاترین مقام دستگاه ذی ربط و یکی از معاونین رئیس جمهور با انتخاب رئیس جمهور ظرف مدت یکماه تشکیل و اتخاذ تصمیم خواهند نمود.

تبصره ۲: عزل و تغییر مدیران استان توسط وزیر یا بالاترین مقام دستگاه ذیربط و با اطلاع استاندار صورت می گیرد.

ماده ۹- کلیه مدیران کل و بالاترین مقامات اجرائی در استان و فرمانده ناحیه انتظامی موظفند عدم حضور خود را درمحل خدمت به اطلاع استاندار برسانند و جانشین موقت خود را به وی معرفی نمایند.

ماده ۱۰ و ۱۱: رؤسا و مسئولین ادارات موضوع ماده ۸ در شهرستان با هماهنگی فرماندار منصوب می شوند .

تبصره ۱- چنانچه بین فرماندار و مدیر کل یا بالاترین مقام دستگاه اجرائی استان درخصوص نصب رؤسا و مسئولین ادارات شهرستان اختلاف نظر وجود داشته باشد، بمنظور حل اختلاف، هیأتی مرکب از استاندار بعنوان نماینده رئیس جمهور، مدیر کل و یا رئیس سازمان ذیربط و فرماندار شهرستان مربوطه تشکیل و اتخاذ تصمیم خواهند نمود.

تبصره ۲- عزل و تغییر رؤسا و مسئولین ادارات شهرستان توسط مقامهای مجاز دستگاههای ذیربط با اطلاع فرماندار صورت می گیرد.

ماده ۱۱- کلیه رؤسای ادارات و یا بالاترین مقام اجرائی در شهرستان و فرمانده منطقه انتظامی موظفند عدم حضور خود را درمحل خدمت به اطلاع فرماندار برسانند و جانشین موقت خود را به وی معرفی نمایند.

ماده ۱۲- درموردی که استاندار حضور مدیری را در استان و فرماندار حضور رئیس اداره ای را در شهرستان در زمان معین ضروری بدانند مدیر و یا رئیس اداره مزبور موظف است ازمرخصی یا مأموریت درآن زمان صرفنظر نموده ودرمحل خدمت خود حضور یابد.

ماده ۱۳- استانداران می توانند مستقیماً با مقامات عالیترتبه جمهوری اسلامی ارتباط برقرار نمایند و مسائل مورد نظر درقلمرو مأموریت خویش را مطرح سازند.

ماده ۱۴ و ۱۵: فرمانداران می بایستی ازطریق استانداران به مقامات موضوع ماده ۱۳ ارتباط برقرار نمایند.

ماده ۱۵- دراجرای اصل یکصد و بیست و هفتم قانون اساسی بمنظور فراهم آوردن زمینه های رشد و پیشرفت منطقه ای و اداره مطلوب و بهینه استان درصورت موافقت رئیس جمهور و تصویب هیأت وزیران درشرایط خاص و حسب ضرورت استانداران بعنوان نماینده ویژه رئیس جمهور تعیین می گردند که دراینصورت تصمیمات آنان درحدود اختیارات مشخص درحکم تصمیمات رئیس جمهور و هیأت وزیران خواهد بود.

ماده ۱۶- استانداران می توانند دراجرای وظایف واحدهای اجرائی دراستان که بنحوی با برنامه های توسعه و سیاستهای عمومی، مسائل امنیتی و آرامش عمومی مرتبط است و همچنین ایجاد هماهنگی بین واحدهای مذکور و استفاده بهینه ازامکانات آنها با رعایت قوانین و مقررات مبادرت به تهیه و ابلاغ دستورالعملهای اجرائی نمایند.

تبصره: دستگاههایی که ازلحاظ تشکیلاتی بصورت منطقه ای فعالیت می نمایند و فعالیتهای آنها شامل چند استان می گردد لیکن مرکز آنها دریک استان قرار دارد موظفند درمورد فعالیتهای مربوط به هر استان با هماهنگی استاندار ذیربط اقدام نمایند.

ماده ۱۷ و ۱۸: کلیه واحدهای قضائی دراستان موظفند درخصوص مسائلی که بنحوی با آرامش و امنیت عمومی استان مرتبط می باشد، هماهنگی های لازم را با استانداران معمول دارند آئین نامه اجرائی این ماده توسط سازمان امور اداری و استخدامی کشور با همکاری وزارت کشور و وزارت دادگستری تهیه و به تصویب شورای عالی اداری خواهد رسید.

ماده ۱۸- کلیه دستگاههای اجرائی موظفند ترتیبی اتخاذ نمایند که استانداران از مأموریتهای سازمانی و اقدامات بعمل آمده و آخرین دستورالعملها و ضوابط و بخشنامه های صادره آگاهی داشته باشند.

تبصره: کلیه شوراها، ستادها و مجامعی که برای هماهنگی انجام وظایف دستگاههای اجرایی دراستان طبق قوانین و مقررات تشکیل می گردد زیر نظر استانداران فعالیت خواهند نمود.

ماده ۱۹- واحدهای اجرائی استان موظف به ارائه گزارش عملکرد دوره ای خویش به استانداران می باشند استانداران می توانند درصورت لزوم حسب مورد خارج از دوره مزبور نیز از واحدهای استانی گزارش امور مربوط را دریافت نمایند.

ماده ۲۰- استانداران با هماهنگی وزارت کشور و موافقت وزارت خارجه میتوانند با مراکز فرهنگی و اقتصادی کشورهای دیگر ارتباط برقرار نمایند.

تبصره ۱- برقراری ارتباط رسمی و اداری با نمایندگان سیاسی و کنسولی دراستان برعهده استانداران می باشد.

تبصره ۲- هرگونه ارتباط استانداران با مراکز سیاسی کشورهای دیگر حسب مأموریت محوله ازطرف مراجع ذیصلاح کشور صورت خواهد گرفت.

ماده ۲۱- دراجرای سیاست عدم تمرکز و بمنظور تسریع درانتقال وظایف اجرائی مؤسسات و شرکتهای دولتی به واحدهای استانی، استانداران موظفند ضمن هماهنگی و همکاری با سازمان امور اداری و استخدامی موجبات تحقق هر چه سریعتر امر فوق را فراهم نمایند.

ماده ۲۲- بمنظور فراهم ساختن زمینه مناسب جهت هماهنگی بین فعالیتهای مختلف و افزایش قابلیتها و کارائی دستگاههای اجرائی و تحقق سیاستهای عمومی و برنامه های توسعه در استان و شهرستان شورای اداری استان به ریاست استاندار و شورای اداری شهرستان به ریاست فرماندار تشکیل می گردد.

ترکیب، وظایف، اختیارات و نحوه کار شوراهای مزبور براساس آئین نامه ای خواهد بود که توسط سازمان امور اداری و استخدامی کشوربا همکاری وزارت کشور تهیه و به تصویب شورای عالی اداری خواهد رسید.

ماده ۲۳- انجام مراسم تشریفات (استقبال، پذیرائی و مشایعت) از مقامات عالیترتبه داخلی و خارجی که رسماً به استان سفر می نمایند برعهده استاندار می باشد.

تبصره: آئین نامه اجرائی موضوع این ماده و همچنین نحوه انجام مراسم تشریفات مربوطه بموجب آئین نامه ای خواهد بود که پیشنهاد وزارت کشور و وزارت امور خارجه به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

ماده ۲۴ و ۲۵: کلیه وظایف و اختیاراتی که برعهده استانداران محول گردیده است فرمانداران نیز همان وظایف و اختیارات (باستثنای اختیار مطرح در بند ۱۵ ماده ۲ این مصوبه) را در شهرستان محل مأموریت خود را دارا هستند.